

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта і наука

науково-аналітичний огляд

№ 9 (вересень) 2020 р.

Вища освіта і наука : науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. – Київ : [б. в.], 2020. – № 9 (вересень). – 68 с.

Науково-аналітичний огляд представляє публікації з історії та сьогодення й перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами.

Цей покажчик репрезентує матеріали з поточних надходжень до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: навчальну та монографічну літературу, періодичні видання й матеріали конференцій.

Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів й фахівців з бібліотечно-інформаційної галузі.

Зміст

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні.....	5
<i>Закони України. Постанови Верховної Ради України.....</i>	5
<i>Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України.....</i>	6
<i>Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України.....</i>	6
<i>Проекти для громадського обговорення 2020.....</i>	8
Філософія освіти.....	8
Історія вищої освіти і науки.....	9
<i>Видатні українці.....</i>	10
Вища освіта і наука за кордоном.....	11
Вища освіта і наука в Україні.....	18
<i>Академічна доброчесність, інтелектуальна власність.....</i>	22
<i>Довузівська підготовка. Вступ до ЗНО.....</i>	22
Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи.....	24
<i>Антарктична станція "Академік Вернадський".....</i>	26
<i>Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.....</i>	26
<i>Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу.....</i>	26
<i>Київський національний університет імені Тараса Шевченка.....</i>	26
<i>Львівський національний університет імені Івана Франка.....</i>	27
<i>Міжнародна асоціація академії наук.....</i>	27
<i>Національний авіаційний університет.....</i>	28
<i>Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.....</i>	28
<i>Національний технічний університет "Дніпровська політехніка".....</i>	29
<i>Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".....</i>	29
<i>Національний університет "Києво-Могилянська Академія".....</i>	30
<i>Національний університет "Львівська політехніка".....</i>	30
<i>Одеський національний політехнічний університет.....</i>	30
<i>Придніпровська державна академія будівництва та архітектури.....</i>	31
<i>Сумський державний університет.....</i>	31
<i>Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.....</i>	31
<i>Ужгородський національний університет.....</i>	32
<i>Український інститут науково-технічної експертизи та інформації.....</i>	32

<i>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</i>	33
Виховна робота	33
Організація навчальної роботи. Форми та технічні засоби навчання	33
Учасники навчально-виховного процесу	36
Вища освіта: окремі предмети, галузі	40
<i>Біологія</i>	40
<i>Виробництво, технології</i>	40
<i>Вища педагогічна освіта</i>	40
<i>Воєнні науки</i>	44
<i>Журналістика</i>	45
<i>Інформаційні технології</i>	45
<i>Культура і мистецтво</i>	46
<i>Механічна інженерія</i>	46
<i>Охорона здоров'я</i>	46
<i>Соціальні та поведінкові науки</i>	47
<i>Право</i>	48
<i>Природничі науки</i>	48
<i>Соціальна робота</i>	49
<i>Сфера обслуговування</i>	51
<i>Транспорт</i>	51
<i>Філологічна освіта</i>	52
<i>Управління адміністрування</i>	56
Міжнародне співробітництво. Академічна мобільність	56
Управління в системі вищої освіти та ЗВО	57
Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії .59	
Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено в огляді (монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали конференцій тощо)	61
Список видань, матеріали з яких уміщено в огляді	63

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні

Закони України. Постанови Верховної Ради України

1. **Про внесення** змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти : Закон України від 18 грудня 2019 р. № 392-IX // Урядовий кур'єр. – Київ, 2020. – 3 верес. (№ 170). – С. 6–8.

2. **Про внесення** змін до Постанови Верховної Ради України "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2020 році : постанова Верховної Ради України від 2 вересня 2020 р. № 847-IX // Голос України. – Київ, 2020. – 10 верес. (№ 165). – С. 3; *Те саме* // Урядовий кур'єр. – Київ, 2020. – 10 верес. (№ 175). – С. 11.

Розділ I доповнити відповідно до хронологічного порядку новими абзацами такого змісту: "920 років з часу першої писемної згадки про місто Острог (1100); 125 років з часу заснування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут" (1895); 100 років з часу заснування Державного університету "Житомирська політехніка" (1920); 100 років з часу заснування Полтавської державної аграрної академії (1920); 100 років з дня заснування Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (01.01.1920); 100 років з дня заснування Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (24.09.1920); 100 років з дня заснування Відокремленого структурного підрозділу "Маслівський аграрний фаховий коледж ім. П. Х. Гаркавого Білоцерківського національного аграрного університету" (25.09.1920); 90 років з часу заснування Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" (1930); 90 років з часу заснування Харківського національного університету радіоелектроніки (1930); 90 років з часу заснування Одеської державної академії будівництва та архітектури (1930); 90 років з дня заснування Українського державного університету залізничного транспорту (17.04.1930); 90 років з дня заснування Харківського національного університету будівництва та архітектури (12.06.1930); 90 років з дня

заснування Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (23.07.1930); 90 років з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (23.07.1930); 90 років з дня заснування Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (01.10.1930); 90 років з дня заснування Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (12.11.1930); 25 років з дня підписання міжурядової угоди та Меморандуму про безкоштовну передачу Україні британської антарктичної станції "Фарадей", яка була перейменована на честь академіка Володимира Вернадського (20.07.1995)"; 2) Розділ II доповнити відповідно до хронологічного порядку новим абзацом такого змісту: "120 років з часу народження Степана Гжицького (1900–1976), вченого у галузі ветеринарної медицини".

Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України

3. **Про документи** про вищу освіту (наукові ступені): постанова Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2020 р. № 811 // Урядовий кур'єр. – Київ, 2020. – 18 верес. (№ 181). – С. 8.

Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України

4. **Деякі** питання професійного розвитку педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 672 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, 2020. – № 8. – С. 35–40.

5. **Про визнання** таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 грудня 2012 року № 1427 : наказ Міністерства освіти і науки України від 25 травня 2020 р. № 689 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, 2020. – № 8. – С. 42–43.

"...втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 грудня 2012 року № 1427 «Про затвердження Порядку забезпечення студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів підручниками та навчальними посібниками»".

6. **Про визнання** таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти України від 25 травня 1998 року № 188 : наказ Міністерства освіти і науки України від 28 травня 2020 року № 714 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 8. – С. 41.

"...втратив чинність, наказ Міністерства освіти України від 25 травня 1998 року № 188 «Про нормативні документи з фізичного виховання», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 07 серпня 1998 року за № 500/2940».

7. **Про внесення** змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2019 року № 1285 : наказ Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2019 року № 1285 // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 111–126.

Зміни до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2020 році.

8. **Про затвердження** Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах освіти в період карантину в зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) : постанова Міністерства охорони здоров'я України від 30 липня 2020 р. № 42 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 8. – С. 29–34.

9. **Про підготовку** закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах адаптивного карантину : лист Міністерства освіти і науки України від 29 липня 2020 року № 1/9–406 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 8. – С. 3–28.

10. **Про проведення** державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності, які належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України : наказ

Проекти для громадського обговорення 2020

11. **Порядок** позапланових перевірок // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 2.

МОН пропонує для громадського обговорення проєкт Порядку проведення позапланових перевірок закладів освіти. Проєктом акта передбачено врегулювання механізму проведення позапланових перевірок закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності.

12. **Утворення** та ліквідація підрозділів // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 4.

МОН підготовлено до громадського обговорення проєкт постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про особливості утворення, реорганізації та ліквідації територіально відокремлених структурних підрозділів закладів вищої освіти".

13. **Формування** переліку наукових фахових видань // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 7 верес. (№ 35). – С. 4.

МОН пропонує для громадського обговорення порівняльну таблицю проєкту наказу МОН "Про внесення змін до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН від 15 січня 2018 року № 32".

Філософія освіти

14. **Ліщитович Л. І.** Глобальна освіта на шляху до ноосфери / Л. І. Ліщитович // Ноосфера. Реванш історії: креативна революція. – Київ, 2020. – С. 181–216.

15. **Шелковая Н.** Римський клуб у пошуках нової парадигми людства / Н. Шелковая // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 66–71.

Привертається увага до такої життєвої проблеми людства, як його виживання в умовах "порожнього світу", коли майже всі природні ресурси вичерпані, а також до тієї ролі, яку відіграє вища освіта у формуванні нового типу людини, що зможе вирішити цю проблему. Автор аналізує ювілейну доповідь Римського клубу, яка пропонує шляхи вирішення цієї проблеми через створення нової парадигми розвитку людства, яка передбачає, крім кардинальних трансформацій у сфері економіки, екології, політики, кардинальну трансформацію освіти, що є дуже актуальним також для України.

Історія вищої освіти і науки

16. **Годлевська К.** Розвиток освіти дорослих Угорщини (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) / К. Годлевська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 12–22.

17. **Дояр Л.** 1926 рік: українізація вітчизняних вишів / Л. Дояр // Голос України. – Київ, **2020**. – 18 верес. (№ 172). – С. 5.

18. **Масненко В.** Наукова сфера підрадянської України в умовах українізації 1920-х років / В. Масненко // Annales Universitatis Mariae Curie-Sklodowska. Historia. – Lublin, **2016**. – Vol. 71. – С. 89–11.

19. **Матковський О.** Історія створення Українського геологічного комітету та стисла його діяльність у першому десятилітті (до 100-річчя з часу заснування) / О. Матковський, В. Павлишин // Вісник Львівського університету. Серія геологічна / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, **2018**. – Вип. 32. – С. 96–103.

20. **Матковський О.** Університетський період становлення й розвитку описової мінералогії в Україні (ХІХ ст. – 1940-ві роки) / О. Матковський, В. Павлишин // Мінералогічний збірник. – Львів, **2018**. – № 68, вип. 2. – С. 3–26.

21. **Покатаєва Т. О.** Переваги та недоліки в історії недержавної вищої освіти: історіографічний аспект / Т. О. Покатаєва // Культурологічний вісник. – Запоріжжя, **2019**. – Вип. 39, т. 1. – С. 18–24.

22. **Попик Н.** Участь студентів вузів в українському волонтерському русі (1992–2014 рр.) / Н. Попик // Наукові записки з української історії. – Переяслав-Хмельницький, **2019**. – Вип. 46. – С. 115–123.

23. **Потапенко Р.** Науково-освітня інтелігенція в процесах трансформації українознавчих студій в період суспільно-політичних перетворень (1985–1991) / Р. Потапенко // Наукові записки з української історії. – Переяслав-Хмельницький, **2019**. – Вип. 46. – С. 225–232.

24. **Соколов В. Ю.** Формування середньої спеціальної бібліотечної освіти в Україні у 1920-х – 1950-х рр.: від бібліотечних курсів до спеціалізованих технікумів / В. Ю. Соколов // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, **2019**. – Вип. 2 (22). – С. 9–31.

25. **Ткачук М. Л.** Кандидатські твори студентів Київської духовної академії (1819–1924): специфіка жанру / М. Л. Ткачук // Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство. – Київ, **2019**. – Т. 3. – С. 3–14.

26. **Цибулько О.** Забезпечення відповідності наукової діяльності вітчизняних учених у галузі спеціальної освіти директивам керівних органів УРСР у 1970–1991-у рр. / О. Цибулько // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 127–137.

27. **Шкурко І.** Соціально орієнтована діяльність студентів у кінці 50-х – початку 60-х років ХХ століття / І. Шкурко, Я. Шкурко // Історія в рідній школі. – Київ, **2020**. – № 2 (222). – С. 2–5.

Видатні українці

28. **Балишев М. А.** Історико-біографічне дослідження життя та творчості українського астрофізика професора Мстислава Сергійовича Саврона

(1902–1943) / М. А. Балишев // Наука та наукознавство. – Київ, 2020. – № 2 (108). – С. 96–124.

29. **Кулик Н.** Ера Патона / Н. Кулик // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 1, 14–15.

30. **Мамедова С. А.** Науково-організаційна діяльність вірусолога та міколога Семена Микитовича Московця (до 120-річчя від дня народження) / С. А. Мамедова, Т. М. Велентейчик // Наука та наукознавство. – Київ, 2020. – № 2 (108). – С. 125–145.

Вища освіта і наука за кордоном

31. **Андрощук Г.** Фонд польської науки: механізм фінансування / Г. Андрощук // Інтелектуальна власність в Україні. – Київ, 2020. – № 2. – С. 63–64.

32. **Байдулін В.** Підвищення рівня фінансової грамотності громадян у розвинених країнах / В. Байдулін // Вища школа. – Київ, 2020. – № 4 (189). – С. 39–48.

33. **Гиса О. А.** Ягеллонська традиція в Польщі в аспекті зустрічних культурно-історичних форм державотворчої співпраці слов'янських народів та її проєкція в структурі Ягеллонського університету / О. А. Гиса // Музичне мистецтво і культура. – Одеса, 2018. – Вип. 27, кн. 2. – С. 250–261.

34. **Глушко О. З.** Особливості підвищення професійного рівня шкільного вчителя у Польщі / О. З. Глушко // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, 2019. – Т. 2. – С. 53–56.

35. **Гуменна О. В.** Створення креативних хабів при університетах: світовий досвід та чинники успіху / О. В. Гуменна, Н. Д. Чала // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. – Київ, 2019. – Т. 4, вип. 1. – С. 27–33.

36. **Дао Тхань Чіон.** Зміна парадигми наукової, технологічної та інноваційної політики В'єтнаму в процесі міжнародної інтеграції / Дао Тхань Чіон // Економіка і прогнозування. – Київ, **2019**. – № 3. – С. 124–137.

37. **Коваленко Н.** Компетентнісна модель молодіжного працівника: досвід Фінляндії / Н. Коваленко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 36–47.

38. **Корсак К.** Про настання антиколаптичної стадії оцінювання якості науково-освітньої діяльності у сфері вищої освіти / К. Корсак, Ю. Корсак // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 7–23.

"Таблиця 1. Рівень присутності кращих університетів різних країн світу у рейтингу The World University Rankings «Топ–200»; Таблиця 2. Топ–100 кращих у виконанні Цілей сталого розвитку університетів світу".

39. **Кошманова Т. С.** Розвиток педагогічної освіти у США : (1960–1998 рр.) / Т. С. Кошманова ; Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. – Львів : Світ, **1999**. – 487, [1] с.

40. **Кувалдіна А.** Як і чому навчають студентів української філології в Познані / А. Кувалдіна // Наше слово. – Варшава, **2020**. – 16 серп. (№ 33). – С. 10.

41. **Куліченко А.** Інноваційна діяльність у медичній освіті США (1910–1940 рр.) / А. Куліченко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 20–30.

42. **Куліченко А. К.** Інноваційна діяльність у медичній освіті США у 20-х рр. XXI ст. / А. К. Куліченко // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 149–152.

43. **Леврінц М.** Трансформація концептуальних положень системи підготовки вчителів іноземних мов у США / М. Леврінц // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 30–38.

44. **Локшина О. І.** Європеїзація як феномен сучасної Європи та контекст розвитку освіти / О. І. Локшина // Освіта для XXI століття: виклики,

проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 157–159.

45. **Лущик Ю. М.** Напрями оптимізації професійної підготовки майбутніх аграріїв у ЗВО України: досвід Великої Британії / Ю. М. Лущик, Г. М. Циганок, Л. В. Пікулицька // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 159–162.

46. **Масляк П.** Фундаментальні дослідження гуманітарних, ресурсних та природничих проблем національної безпеки України / П. Масляк // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 72–80.

47. **Модестова Т. В.** Рівневий підхід до проблеми підвищення потенціалу університетів: досвід Великої Британії / Т. В. Модестова // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 236–240.

48. **Мусійчук В. А.** Міжнародна інтеграція в'єтнамської науки: наукометричний аспект / В. А. Мусійчук // Східний світ. – Київ, **2019**. – № 4. – С. 140–150.

49. **Назаренко О. Є.** Розвиток дистанційного навчання в Південній Кореї / О. Є. Назаренко // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 12–14.

50. **Нікольська Н. В.** Teacher training as a development tendency in the USA / Н. В. Нікольська, О. А. Жуковська // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 74–76.

Підготовка вчителів як тенденція розвитку США.

51. **Новікова І. Е.** Джерела і ресурси фінансування академічної науки: кількісні характеристики та сучасні проблеми / І. Е. Новікова // Активізація технологічного трансферу у дослідницьких університетах: теорія та практика : монографія / І. Е. Новікова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – С. 215–234.

52. **Новікова І. Е.** Інформаційно-комунікаційні інструменти активізації трансферу технологій: кейси дослідницьких університетів розвинених країн світу / І. Е. Новікова // *Там само.* – С. 204–215.

53. **Новікова І. Е.** Кращі університетські практики стратегічного управління комерціалізацією об'єктів інтелектуальної власності / І. Е. Новікова // *Там само.* – С. 152–169.

54. **Новікова І. Е.** Наукові парки дослідницьких університетів в активізації трансферу технологій / І. Е. Новікова // *Там само.* – С. 189–204.

55. **Новікова І. Е.** Новітні тренди формування наукоємного бізнес-середовища у дослідницьких університетах / І. Е. Новікова // *Там само.* – С. 142–152.

Практика активізації технологічного трансферу у дослідницьких університетах світу.

56. **Новікова І. Е.** Start-up spin-off як імпульси розвитку високотехнологічного академічного бізнесу / І. Е. Новікова // *Там само.* – С. 169–189.

57. **Огієнко О.** Формування компетентностей для демократичного громадянства в системі освіти дорослих скандинавських країн / О. Огієнко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 13–23.

58. **Постригач Н. О.** До питання про розвиток компаративістики в освіті дорослих Грещкої республіки / Н. О. Постригач // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту

ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 165–168.

59. **Сбруєва А. А.** Тенденції реформування докторської підготовки у Європейському просторі вищої освіти: соціальний вимір змін / А. А. Сбруєва // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 184–188.

60. **Слободянюк О.** До питання академічної доброчесності у вищій освіті: погляд експертів США та України / О. Слободянюк // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 23–33.

61. **Слободянюк О. М.** До питання академічної доброчесності у вищій освіті: погляд експертів США / О. М. Слободянюк // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 188–191.

62. **Соловей З.** Неформальна освіта, як шлях отримання освіти для людей, які не мають можливості відвідувати заклади формальної освіти (досвід Туреччини) / З. Соловей // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка. – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – Вип. 31. – С. 114–121.

63. **Степанець М.** Генеза вищої педагогічної освіти в Канаді / М. Степанець // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 47–55.

64. **Степанець М. Ю.** Механізми грантового фінансування університетів Канади / М. Ю. Степанець // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 196–197.

65. **Татомир І.** Закордонний досвід академічних ініціатив з використання "зелених технологій" у кампусах світу / І. Татомир // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 24–38.

"Таблиця 1. Зелені ініціативи закладів освіти; Таблиця 2. Щорічні доходи та заощадження закладів освіти США від реалізації проектів з енергозбереження; Таблиця 3. Топ-10 світових університетів за UI Green Metric Ranking – 2019; Таблиця 4. Українські університети за UI Green Metric World University Ranking".

66. **Тимошенко М. В.** Щодо деяких особливостей росту та ролі науки / М. В. Тимошенко // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2020**. – № 1. – С. 44–50.

Ретроспективно розглянуто окремі моделі зростання з урахуванням факторів науково технічного прогресу і накопичення знань. Висвітлюються характерні риси азіатської моделі зростання. Акцентується увагу щодо засадничих принципів Пекінського консенсусу. Висвітлено феноменальні економічні успіхи Китаю через вибір "свого шляху розвитку". Продемонстровано динаміку економічного зростання Китаю та Росії з акцентом щодо використання засад Пекінського консенсусу та ліберальної парадигми розвитку. Розглянуто хрестоматійний досвід Японії і Сінгапуру стосовно цілеспрямованої реалізації концепції економіки знань. Наводяться приклади щодо ролі науки в реалізації успішної соціально-економічної політики.

67. **Христій Ю. Г.** Інноваційні тенденції розвитку міжнародного співробітництва у сфері професійно-технічної освіти в Європейському Союзі / Ю. Г. Христій // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 85–88.

68. **Черновол Н.** Інтерактивне навчання: закордонний досвід у вітчизняну практику / Н. Черновол // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 230–237.

69. **Шевченко В.** Розвиток інклюзивних та інтеграційних процесів у Польщі на сучасному етапі / В. Шевченко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 33–42.

70. **Шихненко К. І.** Управління науковою роботою в університетах США: історичний аспект / К. І. Шихненко // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 35–38.

71. **Glyva Y. M.** International experience in the development of non-formal adult education for Ukraine / Y. M. Glyva // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 160–162.

Міжнародний досвід розвитку неформальної освіти дорослих.

72. **Shparyk O. M.** Features of teacher's professional development in China / O. M. Shparyk // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 93–94.

Особливості професійного розвитку вчителя в Китаї.

73. **Zvarych I.** The US students' professionalism formation / I. Zvarych // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 3–12.

Розглянуто педагогічні підходи до формування професіоналізму американських студентів, висвітлено підходи до формування професіоналізму студентів Гая Стрікленда та Джейнлл Кокс; проаналізовано кожен підхід до формування професіоналізму студентів у закладах вищої освіти США та висвітлено викладання навчальної дисципліни американського професора Рейма Джонса, який працював зі студентами в Україні.

Вища освіта і наука в Україні

74. **Арбузова С.** Корабель науки сідає на мілину / С. Арбузова, О. Колежук // День. – Київ, **2020**. – 11–12 верес. (№ 171/172). – С. 6.

75. **Афанасьєва Х. О.** Комп'ютерна модель урахування наукової діяльності працівників системи освіти / Х. О. Афанасьєва, О. Ю. Мороз, О. Г. Толстолузька // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Математичне моделювання. Інформаційні технології. Автоматизовані системи управління. – Харків, **2019**. – Вип. 41. – С. 4–19.

76. **Білоус В. Т.** Реформа вітчизняної вищої освіти: актуальні питання сьогодення / В. Т. Білоус, О. В. Тильчик, В. В. Тильчик // Наука і правоохоронна. – Київ, **2019**. – № 3 (45). – С. 25–33.

77. **Бондаренко В. Д.** Правове регулювання розвитку сучасного освітньо-наукового середовища України / В. Д. Бондаренко // Наука і правоохоронна. – Київ, **2019**. – № 3 (45). – С. 34–39.

78. **Будник О.** Нанотехнології та наноматеріали: світові обрії відкриває Україна / О. Будник // Світ. – Київ, **2020**. – Верес. (№ 35/36). – С. 1, 3.

79. **Ільч Л. М.** Статистичне моделювання освітньо-кваліфікаційного дисбалансу на ринку праці / Л. М. Ільч, В. Г. Саріогло // Демографія та соціальна економіка. – Київ, **2019**. – № 4 (38). – С. 42–57.

80. **Кисельова О. І.** Роль віртуальної реальності у забезпеченні якості освітніх послуг закладів вищої освіти / О. І. Кисельова // Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання та якості. – Одеса, **2019**. – Вип. 2 (15). – С. 22–29.

81. **Корж-Усенко Л. В.** Реалізація інновацій в освітньому середовищі вищої школи: актуалізація ретро досвіду початку ХХ століття / Л. В. Корж-Усенко, О. Л. Сидоренко // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 142–144.

82. **Кручик В.** Затверджено нові професійні стандарти / В. Кручик // Педагогічна газета України. – Київ, **2020**. – Лип.–серп. (№ 4). – С. 3.
83. **Локтєв В. М.** Стан, проблеми і шляхи розвитку науки в Україні / В. М. Локтєв // Сенсорна електроніка і мікросистемні технології. – Одеса, **2019**. – Т. 16, № 3. – С. 5–18
84. **Лянной Ю. О.** Виклики сучасної вищої освіти: ризики та перспективи розвитку / Ю. О. Лянной, О. Г. Козлова, Т. В. Гребеник // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 162–164.
85. **НАЗЯВО:** рік роботи / підготував Дмитро Шулікін // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 14 верес. (№ 36). – С. 5.
- Які підсумки роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за час, що минув, відколи воно розпочало повноцінну роботу? Про це і не тільки йшлося під час прес-конференції "Чи якісна українська вища освіта? Що робиться для її покращення?"*
86. **Охредько О.** Крим: вища освіта (2014–2016 рр.) / О. Охредько // Кримська світлиця. – Київ, **2020**. – 11 верес. (№ 17). – С. 1–3.
87. **Патон Б.** Борис Патон: В нашої держави викривлена система пріоритетів / Б. Патон // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 15.
- З інтерв'ю Бориса Патона ("Урядовий кур'єр", 7 липня 2020 р.).*
88. **Попович О. С.** Академічний інбридинг – проблема, що традиційно ігнорується при формуванні кадрової політики в науці України / О. С. Попович, В. І. Кліменкова // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 2 (108). – С. 54–63.
89. **Савченко В.** Реалії національної економіки та її перспективи: зміни у навчальному процесі / В. Савченко, В. Стойка // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 81–94.
90. **Смирнов В. А.** Нове просвітництво – прогностичний проєкт освоєння майбутнього / В. А. Смирнов // Освіта для ХХІ століття: виклики,

проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 191–195.

91. **Соснін О.** Світ шукає інженерів... І це диктує необхідність нових підходів до організації освітньої галузі України / О. Соснін // Юридичний вісник України. – Київ, **2020**. – 4–17 верес. (№ 35/36). – С. 18–19.

92. **Стратегія інклюзії // Сучасна освіта України.** – Київ, **2020**. – 21 верес. (№ 37). – С. 2.

93. **Типові форми договорів // Сучасна освіта України.** – Київ, **2020**. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 5.

Ухвалено урядові постанови "Про затвердження Типової форми договору про надання освітніх послуг закладом фахової передвищої освіти". Відповідне рішення Кабмін ухвалив 19 серпня.

94. **Усов В.** Есть ли будущее у высокотехнологичных отраслей в Украине / В. Усов ; беседовал В Фельдман // 2000. – Киев, **2020**. – 4–10 сент. (№ 29). – С. 5–7.

95. **Хижняк О.** Про організацію наукової роботи під час пандемії / О. Хижняк, А. Жовнір // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 21 верес. (№ 37). – С. 6.

96. **Шавалюк Л.** Деградація в епоху розвитку / Л. Шавалюк // Український тиждень. – Київ, **2020**. – № 9 (641). – С. 18–21.

97. **Шимченко Л. А.** Професійна освіта в системі становлення ціннісних орієнтацій українського суспільства / Л. А. Шимченко, Р. В. Гордєєв, О. А. Бабак // Економічний вісник університету. – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – Вип. 44. – С. 81–86.

98. **Шмалей С.** Проблеми вищої освіти в умовах глобалізації / С. Шмалей // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 337–347.

99. **Шмалей С. В.** Вектори сучасної вищої освіти у глобалізованому суспільстві / С. В. Шмалей // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. :

присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 38–40.

100. **Щипанський П. В.** Особливості формування та функціонування спеціалізованих вчених рад для присудження ступенів доктора наук і доктора філософії / П. В. Щипанський, В. І. Колесник // Наука і оборона. – Київ, **2020**. – № 1. – С. 33–36.

101. **Marusina O. S.** The problems of formation of new a new overview politics in the edge of the swith as one of the present minds of the essential progressive rolling / O. S. Marusina // Public management. – Kiev, **2019**. – № 1 (16). – P. 120–127.

Порушено актуальні проблеми теоретичного обґрунтуванням сутності нової освітньої політики у XXI ст. Проаналізовано ключові аспекти радикальної перебудови такої політики у світі й сучасній Україні. Звертається увага на суть нової освітньої політики для сучасної України відповідно до світових і національних трансформаційних процесів.

102. **Vasylyshyna N.** The foreign-language communicative competence grounds of master course students / N. Vasylyshyna // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Одеса, **2020**. – № 1 (130). – С. 114–119.

Процес модернізації системи вищої освіти в Україні в умовах її інтенсивного розвитку, соціально-економічного співробітництва з іншими країнами викликає актуалізацію проблем якості в освіті, що передбачає можливість майбутніх фахівців здійснювати професійну діяльність в іноземному середовищі. Тому іношомовна підготовка магістрів стала однією з важливих цілей сучасної вищої школи.

103. **Vavrenyuk S. A.** Monitoring as a means of achieving the quality of higher education in Ukraine / S. A. Vavrenyuk // Public management. – Kiev, **2019**. – № 1 (16). – P. 35–45.

Розглянуто систему вищої освіти України: досягнення якості освіти та надання освітніх послуг вищими навчальними закладами.

Академічна доброчесність, інтелектуальна власність

104. **Бруєва В. А.** Адаптивне управління процесом набуття прав інтелектуальної власності та комерціалізацією досліджень у закладах вищої освіти / В. А. Бруєва // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, 2020. – № 66. – С. 42–51.

105. **Кононович В. Г.** Критерії ідентифікації плагіату в науковій літературі з кібербезпеки / В. Г. Кононович, М. Г. Романюк // Безпека інформації. – Київ, 2019. – Т. 25, вип. 3. – С. 167–173.

106. **Кулаковський О. М.** Захист прав інтелектуальної власності у закладах вищої освіти України: специфіка і проблеми / О. М. Кулаковський // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, 2019. – № 65. – С. 59–68.

107. **Уткіна М. С.** Щодо поняття та сутнісних ознак академічного плагіату як порушення авторського права / М. С. Уткіна, К. А. Струтинський // Правові горизонти. – Суми, 2019. – Вип. 18 (31). – С. 39–42.

Довузівська підготовка. Вступ до ЗНО

108. **Бобрицька Г.** Урахування вікових особливостей дорослих людей під час підготовки до складання ЗНО з математики / Г. Бобрицька, І. Клімова, О. Пташний // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2019. – № 8 (92). – С. 179–189.

109. **Гаріна С. М.** Нерівномірність георозподілу цільової аудиторії закладів вищої освіти як фактор впливу на результати вступної кампанії / С. М. Гаріна, Н. Т. Тверезовська // Фізико-математична освіта. – Суми, 2019. – Вип. 4 (22). – С. 16–21.

110. **Зарахування до магістратури** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 21 верес. (№ 37). – С. 2.

Одинадцятого вересня завершилося зарахування на бюджет до магістратури на базі бакалавра до закладів вищої освіти у сфері управління МОН. Таких вступників – 35837.

111. **ЗНО:** підсумки і новації / шпальти підготував Дмитро Шулікін // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 21 верес. (№ 37). – С. 1, 8–9.

112. **Інформаційна** технологія організації моніторингу впливу мотивованого вибору спеціальності студентом на успішність навчання в ЗВО / Т. А. Зайцева, С. Ф. Сірик, О. Д. Фридман, В. В. Захарова // Актуальні проблеми автоматизації та інформаційних технологій. – Дніпро, 2019. – Т. 23. – С. 34–43.

113. **Лукашова С.** "Ми вчили мову, але приховували це". Як учні з окупації вступають у виші і чому в цьому немає "зради" / С. Лукашова // Україна молода. – Київ, 2020. – 15 лип. (№ 63). – С. 10–11.

114. **Найпопулярніші** спеціальності й виші // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 5.

Під час цьогорічної вступної кампанії через систему ЄДЕБО електронні заяви подала майже 191 тисяча вступників. ТОП–10 найпопулярніших вишів за кількістю поданих заяв: КНУ імені Тараса Шевченка – 56 тис. 336; НТУ України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" – 46 тис. 714; ЛНУ імені Івана Франка – 46 тис. 268; НУ "Львівська політехніка" – 42 тис. 451; КНТЕУ – 40 тис. 818; НАУ – 33 тис. 056; ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" – 27 тис. 775; ХНУ імені В. Н. Каразіна – 27 тис. 625; НПУ імені М. П. Драгоманова – 23 тис. 541; НУБіПУ – 22 тис. 013.

115. **Про безпеку,** формат навчання і вступну кампанію // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 7 верес. (№ 35). – С. 6–7.

Т.в.о. міністра освіти і науки Сергій Шкарлет окреслив ключові виклики і розповів про різноманітні ініціативи МОН. За наданими рекомендаціями на зарахування на бюджет топ-десятка вишів: 1. НТУУ "Київський політехнічний"; 2. КНУ імені Тараса Шевченка – 3272; 3. НУ "Львівська політехніка" – 2577.

116. **Проект умов прийому** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 21 верес. (№ 37). – С. 4.

На сайті МОН для громадського обговорення розмістили проект Умов прийому до закладів вищої освіти на 2021 рік.

Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи

117. **Британ Ю. А.** Досвід створення здоров'язбережувального освітнього середовища закладу вищої освіти як умови формування здоров'язбережувальної компетентності студентської молоді / Ю. А. Британ // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, 2019. – № 64. – С. 101–108.

118. **Варич О. П.** Правові межі автономії ЗВО при формуванні освітніх програм / О. П. Варич, М. В. Савохіна // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, 2019. – № 64. – С. 7–15.

119. **Відзначення** на державному рівні // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 14 верес. (№ 36). – С. 4.

Парламент ухвалив постанову "Про внесення змін до додатка до Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2020 році»".

120. **Вітренко А.** Рекомендації закладам і навчання іноземців / А. Вітренко // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 9.

Як працюватимуть заклади вищої та фахової передвищої освіти в умовах пандемії? Як вишам не втратити студентів-іноземців? На ці запитання відповідав заступник міністра освіти і науки Андрій Вітренко.

121. **Гирка І. В.** Понятійно-термінологічний апарат дослідження стратегій позиціонування закладів вищої освіти в міжнародному інформаційному просторі / І. В. Гирка // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, 2019. – № 65. – С. 37–45.

122. **Горбань Ю. І.** Розвиток університетської бібліотеки: комплекс стратегічних рішень / Ю. І. Горбань // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2019**. – № 2. – С. 180–184.

123. **Дубровіна Л. А.** Національні бібліотеки Національної академії наук України в процесі атестації наукових установ: аспект оцінювання публікаційної активності / Л. А. Дубровіна // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2019**. – № 2. – С. 69–73.

124. **Єнін М. Н.** Медіація в освітньому просторі закладів вищої освіти: у пошуках моделі та способів організації / М. Н. Єнін, Д. В. Макаренко, О. П. Северинчик // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. – Київ ; Херсон, **2019**. – № 3 (43). – С. 59–64.

125. **Коваль І.** Особливості участі закладів вищої освіти у заснуванні суб'єктів інноваційної діяльності / І. Коваль, Н. Щербакова // Підприємництво, господарство і право. – Київ, **2020**. – № 5 (291). – С. 79–85.

126. **Новікова І. Е.** Інституційно-організаційні бар'єри та каталізатори генерування університетами наукових знань та технологій / І. Е. Новікова // Активізація технологічного трансферу у дослідницьких університетах: теорія та практика : монографія / І. Е. Новікова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Кам'янець-Подільськи, **2019**. – С. 237–250.

127. **Новікова І. Е.** Особливості інституційного забезпечення активізації трансферу технологій в Україні у контексті імплементації європейського досвіду / І. Е. Новікова // *Там само*. – С. 302–319.

128. **Новікова І. Е.** Стратегічні підходи до активізації академічного підприємства у сучасних мега-університетах / І. Е. Новікова // *Там само*. – С. 274–302.

129. **Павлович О. Р.** Дослідницькі університети: ключові фактори конкурентоспроможності / О. Р. Павлович // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – Одеса, **2020**. – Т. 19, вип. 1 (44). – С. 282–291.

130. **Шемигон Н. Ю.** Адаптивний інклюзивний освітній простір закладу вищої освіти – його характеристики, функції та структура / Н. Ю. Шемигон // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, **2019**. – № 65. – С. 29–36.

Антарктична станція "Академік Вернадський"

131. **Топ–10** досліджень українських полярників на станції "Академік Вернадський" за останній рік // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 3–5.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

132. **Волошко В. Л.** Кафедрі обчислювальної математики та математичної кібернетики ДНУ 60 років / В. Л. Волошко // Питання прикладної математики і математичного моделювання. – Дніпро, **2019**. – Вип. 19. – С. 182–188.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

133. **Вивчити "потенціал" сміття** // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 3.

В Івано-Франківському національно-технічному університеті нафти і газу створили лабораторію визначення питомої теплоти згоряння твердих побутових відходів.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

134. **Ковальський В.** "Революція" в Шевченковому університеті: юрфаку вже немає, є Інститут права / В. Ковальський // Юридичний вісник України. – Київ, **2020**. – 3–16 лип. (№ 26/27). – С. 1, 3.

135. **Минуле** в сьогодні зарди майбутнього: Імператорський університет Св. Володимира – Київський національний університет імені Тараса Шевченка: генезис аграрної науки і освіти (1834–2019 рр.) / М. Мусієнко, Л. Остапченко, Н. Таран, Л. Бацманова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Біологія. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (79). – С. 7–22.

136. **Новікова І. Е.** Інноваційна наука в дослідницьких університетах України: приклад Київського національного університету імені Тараса Шевченка / І. Е. Новікова // Активізація технологічного трансферу у дослідницьких університетах: теорія та практика : монографія / І. Е. Новікова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – С. 251–274.

137. **Хто очолить КНУ?** // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 7 верес. (№ 35). – С. 2.

МОН України оголосило конкурс на заміщення посади ректора КНУ імені Тараса Шевченка.

Львівський національний університет імені Івана Франка

138. **Ровенчак А. А.** Поділ кафедри фізики Львівського університету на теоретичну та експериментальну в документах / А. А. Ровенчак // Вісник Львівського університету. Серія фізична / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, **2018**. – Вип. 55. – С. 3–12.

Міжнародна асоціація академій наук

139. **Малицкий Б. А.** Приоритеты ЮНЕСКО в тематике научных симпозиумов МААН / Б. А. Малицкий, Л. Ф. Кавуненко // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 2 (108). – С. 3–15.

Національний авіаційний університет

140. **До 50-річчя** заснування кафедри аеропортів факультету аеропортів Національного авіаційного університету(1969–2019 рр.) / А. О. Белятинський, В. М. Першаков, А. І. Білеуш, О. І. Пилипенко // Проблеми розвитку міського середовища. – Київ, **2020**. – Вип. № 2 (25). – С. 35–45

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

141. **Дробот І.** "Філософія – ядро навчального процесу". Дивовижний факультет традицій та інновацій / І. Дробот ; бесіду вела Т. Урись // Україна молода. – Київ, **2020**. – 18 серп. (№ 76). – С. 10.

"Факультет філософії та суспільствознавства НПУ імені М. П. Драгоманова порівняно молодий – йому цього року виповнюється 15. Але нагадаємо, що свою історію у лоні університету Святого Володимира 1834 року педагогічний інститут розпочав із лекції з філософії професора Київської духовної академії Ореста Новицького. Про підготовку філософів сьогодні та значення цієї науки в сучасному світі говоримо з деканом факультету, доктором історичних наук, професором Іваном Дроботом".

142. **Урись Т.** "Вступ на ІТ-спеціальність – чудова інвестиція в майбутнє". Спеціальність "Комп'ютерні науки" входить до п'ятірки найпопулярніших у Драгоманівському університеті / Т. Урись // Україна молода. – Київ, **2020**. – 16 верес. (№ 88). – С. 8

Сучасні комп'ютерні технології настільки глибоко увійшли в усі сфери нашого життя, що опанувати їх діти починають уже з молодших класів. Відповідно потреба в хороших учителях зростає. Про навчання на факультеті інформатики НПУ імені М. П. Драгоманова, де готують не тільки хороших викладачів, а й інженерів, говоримо з його деканом, доктором фізико-математичних наук, професором Анатолієм Кудіним. «Вартість платного навчання випускник компенсує за півтора-два місяці роботи».

Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

143. **Півняк Г.** Новий світ і відповідність Часу / Г. Півняк ; розмову вів Вадим Рижков // День. – Київ, **2020**. – 4–5 верес. (№ 166/167). – С. 14–15.

Ректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" Геннадій Півняк: "Вирішення актуальних проблем економіки стане можливим тільки завдяки позиції та досягненням освіти й науки".

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

144. **Згуровський М.** Михайло Згуровський: "Університет – це локомотив прогресу і розвитку суспільства" / М. Згуровський ; розмову вела Лариса Остролуцька // Світ. – Київ, **2020**. – Верес. (№ 33/34). – С. 1–3.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

145. **Обрамбальський В.** Готувати високоякісного фахівця / В. Обрамбальський // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 7 верес. (№ 35). – С. 16.

Відбулася презентація договору і підписання меморандуму про співробітництво між ректором НУБіП України Станіславом Ніколаєнком і генеральним директором компанії "Кайлас" Андрієм Галайдою. "Кайлас" – компанія з великим досвідом робіт. Сьогодні вона надає широкий спектр послуг, пов'язаних з приватизацією земельних ділянок, присвоєнням кадастрових номерів, інженерно-геодезичними роботами, зміною цільового призначення земельних ділянок тощо. Більш того, вони займаються кадастровими і топографічними зніманнями, оновленням картографічної основи масштабів 1:2000–1:25000, винесення меж земельних ділянок в натуру (на місцевість) тощо.

Національний університет "Києво-Могилянська Академія"

146. **Крупа В. В.** Соціальний стрес та превалюючі стресори серед студентів бакалаврату НаУКМА / В. В. Крупа, К. С. Мальцева // Наукові записки НаУКМА. Соціологія. – Київ, **2019**. – Т. 2. – С. 62–73.

147. **Мицик Ю. А.** Два документи з історії Києво-Могилянської академії XVIII ст. / Мицик Ю. А. (отець) // Наукові записки НаУКМА. Історичні науки. – Київ, **2019**. – Т. 2. – С. 124–128.

148. **Семикрас В. В.** Етико-правові ідеї в Києво-Могилянській академії XVIII ст. / В. В. Семикрас // Українські культурологічні студії. – Київ, **2019**. – № 2 (5). – С. 36–40.

Національний університет "Львівська політехніка"

149. **Матвейко І.** Електронні сервіси бібліотеки для забезпечення наукового та навчального процесу / І. Матвейко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, **2020**. – № 3 (21). – С. 12–14.

На прикладі Науково-технічної бібліотеки Національного університету "Львівська політехніка" розглянуто власні електронні сервіси, що надаються в режимі онлайн. Визначено перспективи розвитку бібліотеки в контексті подальшого запровадження нових послуг.

Одеський національний політехнічний університет

150. **Зеленюк Є.** Значення профорієнтації на шляху до реальної професії / Є. Зеленюк, Т. Бірюкова // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 141–144.

Аналізується значення профорієнтаційної діяльності для вибору старшокласниками й абітурієнтами майбутньої професії. На прикладі кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету прослідковується процес професіоналізації фахівців інформаційних спеціальностей.

151. Романова О. К. Одесский национальный политехнический университет: тренды в образовании 2019 / О. К. Романова, Н. Мадарьяга // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 17–24.

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

152. Лисенко Г. Організація професійно-педагогічної підготовки викладачів Дніпропетровського інженерно-будівельного інституту в 1970–1980-х рр. / Г. Лисенко // Український педагогічний журнал. – Київ, **2019**. – № 4. – С. 162–172.

Сумський державний університет

153. Співпраця з кіберполіцією // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 3.

Сумський державний університет і Департамент кіберполіції Національної поліції України підписали меморандум про співпрацю та партнерство.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі

Українки

154. Лажнік В. Наукові здобутки кафедри міжнародних відносин і регіональних студій Східноєвропейського національного університету імені

Лесі України у 1998–2018 рр. / В. Лажнік // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі України. Географічні науки. – Луцьк, **2019**. – № 1 (385). – С. 9–16.

155. **Павліха Н.** Планування проекту підготовки доктора наук засобами Microsoft Office Project / Н. Павліха, О. Тоцька // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі України. – Луцьк, **2019**. – № 3 (19). – С. 62–71.

Ужгородський національний університет

156. **Шумицька Г.** Державницький підхід науковців Ужгородського національного університету до вирішення мовної ситуації на Закарпатті впродовж 2017–2019 рр. / Г. Шумицька // Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія. – Ужгород, **2019**. – Вип. 1 (41). – С. 112–118.

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

157. **Камишин В.** Володимир Камишин: "Моє бажання – щоб про УкрІНТЕІ всі знали, але не мали потреби знати, де він знаходиться... / В. Камишин ; інтерв'ю брала Лариса Остролуцька // Світ. – Київ, **2020**. – Верес. (№ 35/36). – С. 1, 3.

Наукові дослідження, моніторинг наукової, науково-технічної та інноваційної сфер, аналітика та прогнозування, проведення експертиз, державна реєстрація науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, захищених дисертацій, формування фондів науково-технічної інформації, організація та проведення виставок новітніх технологій та розробок, конференцій, круглих столів, супроводження трансферу технологій... Це далеко не повний перелік того, чим займається Український інститут науково-технічної експертизи та інформації.

158. **Болонніков О.** Електронний архів періодичних видань Back2News. Вивчай свою історію з першоджерел / О. Болонніков // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, **2020**. – № 3 (21). – С. 9–11.

Представлено досвід оцифрування газет з фонду Центральної наукової бібліотеки ХНУ імені В. Н. Каразіна в рамках проєкту "Електронний архів періодичних видань Back2News" та висвітлюються умови співпраці та приєднання до проєкту інших книгозбірень України.

159. **Круглова В. В.** "ЛандауЦентр" ХНУ імені В. Н. Каразіна: новий формат просвітництва в Україні / В. В. Круглова // Университеты. Наука и просвещение. – Харьков, **2017**. – № 1/2 (64/65). – С. 35–37.

160. **Милославский В. К.** Владимир Константинович Милославский: "Главное – интерес к науке" : [Харьковский университет глазами выпускников] / В. К. Милославский ; беседу вела Виктория Круглова // Университеты. Наука и просвещение. – Харьков, **2018**. – № 1/2 (66/67). – С. 30–35.

161. **Московкин В. М.** Приоритет науки и образования – не на словах, а на деле / В. М. Московкин // Университеты. Наука и просвещение. – Харьков, **2017**. – № 1/2 (64/65). – С. 30–34.

162. [Харківський університет очима випускників] // Університети. Наука та просвіта. – Харьков, **2019**. – № 1/2 (68/69). – С. 4–151.

Виховна робота

163. **Миськів Л.** Функції закладів вищої освіти з морально-правового виховання студентів / Л. Миськів // Підприємництво, господарство і право. – Київ, **2020**. – № 3 (289). – С. 170–173.

Організація навчальної роботи. Форми та технічні засоби навчання

164. **Атрощенко Н. М.** Інноваційний метод навчання: storytelling (сторітеллінг) / Н. М. Атрощенко, Л. П. Івашина // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 116–118.

165. **Белоброва Т. А.** Організаційні та методичні підходи щодо використання електронних засобів в підготовці студентів / Т. А. Белоброва // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 156–160.

166. **Браславська О.** Особливості відкритого навчання в сучасній освіті / О. Браславська // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 30–37.

Висвітлюються основні тенденції відкритого навчання як інноваційного напрямку в сучасній освіті. Метою роботи стало визначення особливостей упровадження відкритого навчання.

167. **Гармаш О. М.** Тьютор – ключова фігура системи освіти XXI ст. / О. М. Гармаш // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 51–53.

168. **Гриценко І.** Розвиток підприємницького таланту майбутніх кваліфікованих кадрів у процесі проектної діяльності / І. Гриценко // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 95–103.

Доведено доцільність впровадження проектної технології у навчально-виховний процес закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

169. **Деордіца Т. Ю.** Ергономічна якість академічних мультимедіа-презентацій: критерії для самостійного оцінювання / Т. Ю. Деордіца, С. В. Білевич // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи :

матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 59–61.

170. **Лазарєв М.** Діалогічний потенціал евристичної освіти в умовах інформаційного суспільства / М. Лазарєв, О. Лазарєва // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 248–259.

171. **Майковська В. І.** Інтерактивні технології навчання : (на прикладі дисципліни "Торговельне підприємництво") / В. І. Майковська ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, **2020**. – 95, [1] с.

172. **Масленко Т.** Інформаційне забезпечення процесу нововведень у сучасних закладах вищої освіти / Т. Масленко, С. Мельник // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 149–156.

173. **Осьмук Н. Г.** Силлабус як інструмент організації успішної навчальної роботи студента / Н. Г. Осьмук // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 168–170.

174. **Плугатар Т. А.** Адміністративно-правове регулювання впровадження електронної освіти в Україні на сучасному етапі / Т. А. Плугатар // Наука і правоохоронна. – Київ, **2019**. – № 1 (43). – С. 131–139.

175. **Рябко А. В.** Вебінар як форма дистанційної освіти / А. В. Рябко // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 14–16.

176. **Чернякова Ж. Ю.** Інноваційні освітні технології як засіб оптимізації професійної підготовки майбутнього фахівця / Ж. Ю. Чернякова

// Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 90–92.

177. **Шапран Ю.** Використання смарт технологій в освітньому процесі вищої школи / Ю. Шапран, О. Шапран // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – Вип. 31. – С. 164–175.

178. **Шапран Ю.** Сутнісні ознаки й різновиди сучасних стратегій навчання / Ю. Шапран, О. Шапран // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка – Переяслав-Хмельницький. – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – Вип. 31. – С. 176–187.

179. **Rzhevskа N.** Art-pedagogical technologies in vocational education / N. Rzhevskа // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 246–254.

Присвячена проблемі використання арт-педагогічних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців.

180. **Sazhko H.** Cloud technologies in the development of the e-learning: theoretical aspects / H. Sazhko, D. S. Pirsl // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, **2020**. – № 66. – С. 90–97.

Наведено огляд стану проблеми формування інформаційно-освітніх середовищ на базі хмарних технологій в аспекті розвитку e-learning, розглядаються методологічні основи і технічні варіанти реалізації освітніх сервісів на основі "хмари". Сьогодні важко посперечатися з тим, що технології, засновані на хмарних обчисленнях, неймовірно затребувані і активно розвиваються.

Учасники навчально-виховного процесу

181. **Бень В.** Нормативно-правове забезпечення формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої освіти / В. Бень // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 14–19.

182. **Воробйова А. В.** Роль аргументативних практик у розвитку комунікативної культури студента / А. В. Воробйова // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 126–127.

183. **Головченко Т.** Нелінійні професійні траєкторії студентства: конструювання, практики, наслідки / Т. Головченко, В. Кутирьова // Український соціологічний журнал. – Харків, **2018**. – Вип. 19/20, № 1/2. – С. 49–57.

184. **Дибач І. Л.** Аналіз чинників інтенсифікації трудової діяльності науко-педагогічного персоналу закладу вищої освіти / І. Л. Дибач // Комунальне господарство міст. Економічні науки. – Харків, **2020**. – Т. 2, вип. 155. – С. 8–15.

185. **Дробітько А.** "М'яка" компетентність особистості як сенс навчання / А. Дробітько // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 104–110.

186. **Дубових Л.** Архітектурно-предметне середовище вищого навчального закладу як фактор естетичного виховання студентів / Л. Дубових // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 58–65.

187. **Іванцев Л.** Психологічні чинники виникнення особистісної тривожності у студентської молоді / Л. Іванцев, Т. Іванишин // Вісник Прикарпатського університету : філософські і психологічні науки. Психологія. – Івано-Франківськ, **2019**. – Вип. 22. – С. 76–82.

188. **Крячко В. Г.** Охорона праці у вищих навчальних закладах щодо емоційного вигорання науково-педагогічних працівників / В. Г. Крячко // Вісник Криворізького національного університету. – Кривий Ріг, **2019**. – Вип. 48. – С. 41–46.

189. **Курова Г. І.** Онлайн-тестування як засіб підвищення ефективності самостійної роботи студентів 1–2 курсів / Г. І. Курова, Т. В. Лішневська // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття :

матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 164–169.

190. **Лаврик М.** Проблема вдосконалення викладацької діяльності у вищій школі у вітчизняній науковій думці / М. Лаврик // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 10 (94). – С. 74–85.

191. **Литвиненко О.** Практичні аспекти роботи психолога із внутрішньо переміщеними студентами першого курсу / О. Литвиненко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія. – Київ, **2019**. – вип. 1 (10). – С. 60–63.

Представлено концепцію комплексної психологічної адаптації першокурсників до студентського життя.

192. **Літінська О.** Розвиток ключових компетентностей молодших бакалаврів гуманітарних спеціальностей у параметрах особистісно-зорієнтованої освітньої парадигми / О. Літінська // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Одеса, **2020**. – № 1 (130). – С. 28–35.

193. **Марковець Д. Р.** Український студент у Польщі: переваги та протиріччя навчальної міграції / Д. Р. Марковець // Актуальні проблеми розвитку підприємницької діяльності в Україні. – Київ, **2019**. – Вип. 1 (19). – С. 119–124.

194. **Миськів Л.** Функції закладів вищої освіти з морально-правового виховання студентів / Л. Миськів // Підприємництво, господарство і право. – Київ, **2020**. – № 3 (289). – С. 170–173.

195. **Охредько О.** Іноземні студенти у вишах окупованого Криму / О. Охредько // Кримська світлиця. – Київ, **2020**. – 24 лип. (№ 14). – С. 4.

196. **Пасинчук К.** Сутність і структура стратегічної компетентності майбутніх фахівців у вищій школі / К. Пасинчук, А. Демченко // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка. – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – вип. 31. – С. 67–75.

197. **Плачинда Т. С.** Імідж студента закладу вищої освіти / Т. С. Плачинда, Т. Я. Довга // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2020**. – Вип. 7. – С. 80–86.

198. **Плющ В.** Самостійна робота як одна з форм самоосвіти студентів / В. Плющ // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 266–276.

199. **Сухорукова Т. Г.** Принципи етики педагога вищої школи: класика і сучасність / Т. Г. Сухорукова, О. В. Шраменко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків, **2020**. – № 69. – С. 207–216.

200. **Томенко О.** Особливості секційної моделі організації фізичного виховання студентів у закладах вищої освіти / О. Томенко, С. Матросов, О. Ярова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 309–322.

201. **Формування** ціннісного ставлення до здоров'я у студентів ЗВО засобами фізичної терапії / Ю. Самодій, А. Бєседіна, С. Гудим, М. Гудим // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 309–319.

202. **Maksymenko T. M.** Requirements to a modern organization manager in the context of professional self-realization / Т. М. Maksymenko // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 22–24.

Вимоги до сучасного керівника організації в контексті професійної самореалізації.

203. **Tonkonoh N.** The problem of key competences development of the future higher education institutions graduates / N. Tonkonoh, L. Berezyna // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка. – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – Вип. 31. – С. 122–130.

Досліджено низку ключових компетентностей майбутніх випускників закладів вищої освіти, способи підвищення професійної компетентності особистості майбутнього випускника

Вища освіта: окремі предмети, галузі

Біологія

204. **Генкал С.** Фундаменталізація біологічної профільної освіти шляхом удосконалення змісту історико-науковими знаннями / С. Генкал // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 198–209.

Виробництво, технології

205. **Мамута М. С.** Створення електронних освітніх ресурсів для студентів технічних ЗВО засобами SharePoint Designer / М. С. Мамута // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, **2020**. – № 66. – С. 64–73.

206. **Мельник О.** Формування професійної самосвідомості студентів в освітньому процесі технічного коледжу / О. Мельник, Ю. Гвоздецька, О. Задорожна // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 138–144.

Вища педагогічна освіта

207. **Багно Ю.** Особистісно орієнтований підхід у підготовці майбутніх викладачів закладів вищої освіти до професійної діяльності / Ю. Багно, О. Сергійчук // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – Вип. 31. – С. 4–17.

208. **Будянський Д. В.** Риторичний воркшоп (workshop) у системі професійної підготовки майбутнього вчителя / Д. В. Будянський // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 46–47.

209. **Востоцька І. Ф.** Напрями та шляхи підвищення фізичної підготовленості студентів педагогічних закладів вищої освіти нефізкультурних спеціальностей / І. Ф. Востоцька // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 127–129.

210. **Гаврилюк О.** Контроль знань та вмінь з англійської мови у майбутніх учителів у закладі вищої освіти як педагогічна проблема / О. Гаврилюк // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 155–165.

211. **Ільніцька К.** Робототехніка як об'єкт вивчення майбутніми учителями фізики в межах дисципліни "основи сучасної електроніки" / К. Ільніцька // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 80–85.

212. **Козлова О.** Структура професійного іміджу майбутніх педагогів / О. Козлова, Т. Гребеник, Т. Волосяк // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 10 (94). – С. 63–74.

213. **Кривонос О.** Проблеми дидактичної адаптації студентів педагогічного університету / О. Кривонос // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 185–195.

214. **Кривонос О. Б.** Підготовка майбутнього вчителя до активізації пізнавальної діяльності учнів в умовах евристичного навчання / О. Б. Кривонос // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці

Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 70–72.

215. **Лунячек В. Е.** Моделі та алгоритми підвищення кваліфікації працівників освіти в умовах диверсифікації освітніх послуг / В. Е. Лунячек // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, **2020**. – № 66. – С. 5–20.

Висвітлено проблеми, що пов'язані з диверсифікацією процесів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів в Україні, що обумовлено вступом в дію Закону України "Про освіту" та Постанови Кабінету Міністрів України № 800 від 21.08.2019 р. "Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників". Наголошується на недостатньому теоретико-методологічному і методичному обґрунтуванні цього процесу, потребі в його інтенсифікації. Наведені матеріали аналізу наукових джерел на тематику, що розглядається, після 2017 року, коли відбулися принципові зміни в нормативно-правовій базі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Акцент зроблено на розробці моделей і алгоритмів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, які дозволять поліпшити динаміку відповідних процесів за рахунок надання керівникам і вчителям дієвих інструментів для практичної діяльності. Зокрема наведено концептуальну модель підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у ЗЗСО. Представлено низку розроблених алгоритмів, зокрема алгоритм дій керівника ЗЗСО щодо управління процесом підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Окрема увага приділена проблематиці, що пов'язана з модернізацією навчальних планів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів в умовах упровадження кредитно-накопичувальної системи та надання повноважень замовникам освітніх послуг вибирати тематику підвищення кваліфікації за результатами процесу самооцінювання їх професійної компетентності як головного пріоритету. У роботі надано також модель підвищення кваліфікації педагогічних кадрів шляхом трансферу технологій, що створює нові умови та можливості як для об'єктів, так і для суб'єктів підвищення кваліфікації. Наголошується на необхідності створення потужних банків даних педагогічних технологій, що розробляються в Україні та за її межами, та Web-порталів для поліпшення отримання відповідних

інформаційних матеріалів споживачами послуг із підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

216. **Нижник О. С.** Моделювання процесу формування інноваційної спрямованості професійно-педагогічної компетентності студентів інженерно-педагогічного закладу вищої освіти / О. С. Нижник // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, **2019**. – № 65. – С. 69–83.

217. **Палихата Е.** Формування естетичної культури у майбутніх учителів-філологів / Е. Палихата // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Педагогіка. – Тернопіль, **2019**. – № 2. – С. 101–109.

218. **Петренко Л. В.** Структура готовності майбутнього вчителя до застосування ІК технологій / Л. В. Петренко // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 171–173.

219. **Петренко С. І.** Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів математики до використання ІКТ / С. І. Петренко // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 173–176.

220. **Петренко С.** Формування готовності майбутніх учителів інформатики до професійної діяльності / С. Петренко, Л. Петренко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 10 (94). – С. 95–106.

221. **Проценко І. І.** Формування професійних компетенцій у майбутніх педагогів / І. І. Проценко // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 179–180.

222. **Про центри** професійного розвитку педагогів // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 4.

Засновником центру професійного розвитку педагогів може бути будь-яка місцева рада, такі центри мають бути юридичними особами і не можуть функціонувати як підрозділи інших установ або закладів. Відповідний лист № 1/9–466 від 21 серпня з рекомендаціями щодо організації роботи центрів оприлюднено на сайті МОН.

223. **Салі О.** Соціокультурний підхід у підготовці майбутніх учителів-філологів / О. Салі // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 296–308.

224. **Семеног О.** Формування професійної мобільності майбутніх магістрів педагогічної освіти: теорія і практика / О. Семеног, О. Козлова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 245–258.

Воєнні науки

225. **Аніщенко В. О.** Інноваційні підходи щодо підготовки офіцерів державної кримінально-виконавчої служби України / В. О. Аніщенко // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 112–115.

226. **Зміївський Г. А.** Теоретико-методологічні та інформаційно-технологічні аспекти впровадження дистанційного навчання тактичних дисциплін на базі платформи Moodle в освітній процес вищого військового навчального закладу / Г. А. Зміївський, Е. О. Кочанов // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 50. – С. 72–85.

227. **Медвідь М.** Методика підготовки вищого військового навчального закладу до акредитації за критеріями оцінювання якості освітньої програми

№№ 1 та 2 / М. Медвідь // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 129–137.

228. **Приходько Ю. І.** Дидактичні основи підготовки військових фахівців з вищою освітою в контексті військових освітніх систем провідних країн НАТО: історична ретроспектива, сучасність, перспективи / Ю. І. Приходько // Наука і оборона. – Київ, **2020**. – № 1. – С. 43–51.

229. **Шумовецька С.** Технологія формування професійної культури офіцерів-прикордонників у військовому вищому навчальному закладі: результати експерименту / С. Шумовецька // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Педагогіка. – Тернопіль, **2019**. – № 2. – С. 118–124.

Журналістика

230. **Приходькіна Н.** Навчальна програма з медіа- та інформаційної грамотності ЮНЕСКО: концептуальні основи / Н. Приходькіна // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 94–103.

231. **Beknazarova S. S.** Training of multimedia formation from positions of integration of media formation in educational process / S. S. Beknazarova, K. P. Abdurakhmanov // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття: матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 131–135.

Розкрито ефективність інтегрування медіаосвіти в навчальний процес з урахуванням завдань медіаосвіти та формування інформаційно-комунікаційної компетентності, а також класифікація.

Інформаційні технології

232. **Ровенська О.** Удосконалення математичної компетентності студентів інформаційно-технологічних спеціальностей засобами НДР з теорії наближення / О. Ровенська, В. Астахов // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 289–299.

Культура і мистецтво

233. **Андрущенко Т. І.** Естетична освіта та сучасні комунікативні технології / Т. І. Андрущенко // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 213–218.

234. **Корнєєва І.** Монолог-презентація як ефективний метод іншомовного професійно орієнтованого навчання майбутніх дизайнерів / І. Корнєєва // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 224–238.

Механічна інженерія

235. **Райковська Г.** Задачі геометричного моделювання механізмів у професійній підготовці бакалаврів-механіків / Г. Райковська, А. Шостачук // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 288–296.

Охорона здоров'я

236. **Галій Л. В.** Дистанційне навчання в системі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників фармацевтичних і медичних закладів освіти / Л. В. Галій, Л. Г. Кайдалова, В. Ю. Фесенко // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-

практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 3–5.

237. **Грохова Г. П.** Рекреаційна культура як складова фізичного виховання студентів технічних ЗВО / Г. П. Грохова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, **2020**. – № 66. – С. 115–122.

238. **Іваній І.** Основні напрями вищої професійної фізкультурної освіти в контексті ідей акме-культурологічної парадигми / І. Іваній, О. Лянная // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 10 (94). – С. 39–52.

239. **Кіцера Н.** Упровадження інтерактивних методів викладання основ медичної генетики студентам-медикам / Н. Кіцера // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 198–211.

240. **Куценко О.** Педагогічні умови формування толерантної взаємодії майбутніх магістрів медичної освіти з пацієнтами / О. Куценко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 113–120.

241. **Цуркан М.** Модель методичної системи навчання української мови іноземних студентів-медиків у закладах вищої освіти / М. Цуркан // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Педагогіка. – Тернопіль, **2019**. – № 2. – С. 125–132.

Соціальні та поведінкові науки

242. **Білик В. Г.** Використання потенціалу природничо-наукової підготовки майбутніх психологів в контексті інноваційного розвитку вищої освіти / В. Г. Білик // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 119–121.

243. **Білик В.** Теоретична характеристика моделі системи природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у закладах вищої освіти / В. Білик // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 156–170.

244. **Блохіна В.** Структура готовності практичних психологів до діяльності з розвитку професійної групи / В. Блохіна // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 170–179.

245. **Блохіна В. Ю.** Особливості діяльності практичного психолога в організації / В. Ю. Блохіна // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 121–123.

246. **Харченко І.** Основні принципи формування культури професійної комунікації фахівців з економіки / І. Харченко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 205–212.

Право

247. **Калініченко Л.** Риторична культура як основа формування професійної мовнокомунікативної компетентності майбутніх правників / Л. Калініченко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 192–198.

Природничі науки

248. **Бобрицька Г. С.** Методичні аспекти математичної підготовки дорослих людей для вступу до ЗВО з урахуванням їх пізнавально-психологічного розвитку / Г. С. Бобрицька, О. Д. Пташний // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-

практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 157–159.

249. **Євстрат'єв С.** Діджиталізація аграрної освіти і аналіз впровадження результатів міжнародних освітніх проєктів / С. Євстрат'єв // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Педагогіка. – Тернопіль, **2019**. – № 2. – С. 133–142.

250. **Миргородська О.** Місце контролю в процесі формування дослідницьких умінь майбутніх учителів географії / О. Миргородська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 10 (94). – С. 85–95.

251. **Сільчук О.** Проблема моральних цінностей студентів аграрних закладів вищої освіти: роль гуманітарних дисциплін / О. Сільчук // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 299–308.

252. **Тимощук Н.** Лінгводидактичний аспект формування професійної лексичної компетентності студентів аграрних закладів вищої освіти / Н. Тимощук, Ю. Бойко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 176–184.

253. **Ткаченко І.** Використання елементів мобільного навчання (на прикладі мобільного додатку "Solar Walk") у процесі реалізації змісту астрономічного компоненту освітньої галузі "природознавство" / І. Ткаченко, О. Підгорний // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 185–192.

Соціальна робота

254. **Березовська Л. І.** Формування комунікативно-мовленнєвої компетентності майбутніх соціальних працівників на засадах інтегрованого підходу / Л. І. Березовська // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми,

перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 131–134.

255. **Гончаренко О. В.** Гендерний компонент як визначальна характеристика підготовки майбутніх соціальних працівників / О. В. Гончаренко // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 134–137.

256. **Іонова І. М.** Проектна діяльність як інструмент менеджменту соціальної роботи / І. М. Іонова // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 137–139.

257. **Коваль Г.** Етнічна толерантність соціального працівника: особливості та прикладні аспекти / Г. Коваль, В. Логвиненко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 87–94.

258. **Костіна В. В.** Практична підготовка майбутніх фахівців соціальної галузі до профілактики дезадаптації учнів: за результатами експерименту / В. В. Костіна // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 50. – С. 21–41.

259. **Кравченко О.** Гендерні аспекти лідерства майбутніх соціальних працівників в умовах ЗВО / О. Кравченко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 95–104.

260. **Купенко О.** Сучасний стан і перспективні засоби розвитку компетентності майбутніх бакалаврів соціальної роботи / О. Купенко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 195–205. ●

261. **Полякова О. М.** Застосування мультиплікаційних фільмів у фаховій підготовці майбутніх соціальних працівників / О. М. Полякова // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 142–144.

262. **Сидорук І.** Формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників засобами інформаційно-комунікаційних технологій / І. Сидорук // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 152–158.

263. **Тюльпа Т.** Структура соціальної компетентності майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей / Т. Тюльпа // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 193–204.

Сфера обслуговування

264. **Сідоров В. І.** Культурологічний підхід кроскультурної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму / В. І. Сідоров // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 50. – С. 7–20.

Транспорт

265. **Даниленко О. Б.** Проектування системи неперервної професійної підготовки майбутніх судноводіїв у вищих морських навчальних закладах / О. Б. Даниленко // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 56–58.

Філологічна освіта

266. **Безлюдна В.** Іншомовна підготовка здобувачів вищої освіти в інформаційно-освітньому середовищі / В. Безлюдна, Р. Безлюдний // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 7–13.

Автори аналізують специфіку іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти в інформаційно-освітньому середовищі університету.

267. **Бойко Я.** Мобільний телефон як складник цифрової технології навчання іноземної мови / Я. Бойко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 20–29.

На основі аналізу зарубіжних наукових джерел та практичної діяльності педагогів розкриваються теоретико-методичні засади вивчення іноземної мови за допомогою мобільних телефонів як складових цифрових засобів навчання.

268. **Борзенко О. П.** Вплив інноваційних навчальних технологій на мотиваційний процес заохочення викладача іноземної мови до професійного розвитку / О. П. Борзенко // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 43–46.

269. **Будянська В.** Шляхи формування мовленнєвої культури в закладах вищої освіти / В. Будянська, Г. Мариківська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 149–159.

270. **Булгар В. В.** Создание электронных дидактических средств обучения иностранных студентов дисциплинам естественно-научного цикла на подготовительном этапе / В. В. Булгар, Е. З. Колесниченко, И. В. Клепова // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 121–126.

271. **Вітюк В.** Засоби професійно орієнтованого навчання українського правопису в закладах вищої освіти / В. Вітюк // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 38–45.

272. **Галацин К.** Використання автентичних текстів на заняттях з англійської мови в технічних закладах освіти / К. Галацин // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 10 (94). – С. 11–21.

273. **Галацин К.** Технології опрацювання дискусійних питань у процесі вивчення студентами технічних спеціальностей англійської мови / К. Галацин // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 53–62.

274. **Галецький С. М.** Особливості організації експериментального дослідження формування комунікативної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов засобами інформаційно-комунікаційних технологій / С. М. Галецький // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 47–51.

275. **Гуменюк І.** Принципи реалізації контекстного навчання в процесі викладання української мови за професійним спрямуванням / І. Гуменюк // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 63–70.

276. **Заярна І. С.** Дистанційне навчання англійського аргументативного письма студентів-правників як предмет методичного дослідження / І. С. Заярна // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 5–8.

277. **Зеленська Л. Д.** Гейміфікація як метод навчання здобувачів вищої освіти англійської мови / Л. Д. Зеленська, К. В. Ковінько // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2019**. – Вип. 52. – С. 21–35.

278. **Кокнова Т. А.** Науково-дослідницький компонент в контексті лінгвометодичної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов / Т. А. Кокнова // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 65–67.

279. **Коликова Т. Г.** Дистанційне обучение русскому языку как иностранному с использованием ресурсов Интернета / Т. Г. Коликова, Л. В. Печкурова // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 199–204.

280. **Мішукова Л. І.** Теоретичні та практичні аспекти особистісно орієнтованого навчання при вивченні іноземних мов / Л. І. Мішукова // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конференції: м. Одеса, 11–13 верес. 2019 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Одеса, **2019**. – С. 182–186.

281. **Мовчан Т.** Актуальні методи дослідження в дипломній роботі філолога / Т. Мовчан, А. Статівка // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 260–270.

282. **Орду К. С.** Сучасні технології викладання української мови (за професійним спрямуванням) у медичних закладах вищої освіти / К. С. Орду // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 165–168.

283. **Прокоф'єва Л. Б.** Особливості організації самостійної роботи студентів з формування англомовної лексичної компетентності / Л. Б. Прокоф'єва // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 1. – С. 176–179.

284. **Розман І.** Джерельна база досліджень українських науковців про зарубіжну іншомовну освіту / І. Розман // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2019**. – № 12 (179). – С. 106–111.

285. **Ротова Н. В.** Особливості роботи із засвоєння лексики під час вивчення української мови іноземними студентами / Н. В. Ротова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків, **2020**. – № 66. – С. 74–81.

286. **Салі О. В.** Інтерактивна модель формування соціокультурної компетентності у студентів у процесі вивчення іноземних мов / О. В. Салі // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 80–83.

287. **Glyva Y.** Smart technologies in teaching foreign languages in the master's training process at the higher education institution / Y. Glyva, H. Dovhopolova // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 209–218.

Описано сучасні проблеми викладання іноземної мови за професійним спрямуванням для магістрів закладу вищої освіти з метою розвитку та вдосконалення їх професійної компетентності за допомогою Інтернет-технологій. Доведено, що використання SMART-технологій створює нові можливості для системи освіти. Розкрито можливості еволюційної трансформації та переходу smart-освіти на новий рівень – SMART-суспільства.

288. **Musaeva A.** On the issue of modern methods of teaching foreign languages / A. Musaeva // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми,

перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 72–74.

До питання про сучасні методи навчання іноземних мов.

289. **Sharova T.** Modern technologies of teaching philological disciplines in higher education institutions / T. Sharova, V. Zotova, A. Zemlianska // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2020**. – № 1 (95). – С. 323–334.

Сучасні технології викладання філологічних дисциплін у вищих навчальних закладах.

Управління адміністрування

290. **Калита П.** Підготовка менеджерів в Україні / П. Калита // Педагогічна газета України. – Київ, **2020**. – Лип.–серп. (№ 4). – С. 7.

291. **Шихненко К.** Формування навичок участі у дебатах як підхід до викладання англійської мови за професійним спрямуванням для магістрів з публічного управління та адміністрування (в сфері цивільного захисту) / К. Шихненко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – Умань, **2020**. – Вип. 1. – С. 238–245.

Міжнародне співробітництво. Академічна мобільність

292. **Академічна мобільність і визнання документів** // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 2.

Т.в.о. Міністра освіти і науки Сергій Шкарлет провів зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Ліван в Україні Алі Дахером. Під час зустрічі сторони обговорили перспективи українсько-ліванського співробітництва у сфері освіти і науки. Зокрема, йшлося про активізацію академічної мобільності студентів між Україною та Ліваном, захист

соціальних прав ліванських студентів в Україні та спрощення процедури взаємного визнання документів про вищу освіту.

293. **Грачев О. О.** Розвиток міжнародної науково-технічної співпраці НАН України / О. О. Грачев, Л. П. Овчарова // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 2 (108). – С. 28–53.

294. **Дебич М.** Інтернаціоналізація систем забезпечення якості вищої освіти як глобальна тенденція / М. Дебич // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 2 (77). – С. 81–88.

295. **Дмитрук О.** Міжкультурна комунікація у сфері вищої освіти / О. Дмитрук // Актуальні питання іноземної філології. – Луцьк, **2018**. – № 9. – С. 71–78.

296. **Українські** стартапи заручилися підтримкою міжнародних гігантів // Світ. – Київ, **2020**. – Верес. (№ 33/34). – С. 4.

Управління в системі вищої освіти та ЗВО

297. **Дороніна О. А.** Кадрова політика як інструмент стратегічного розвитку закладу вищої освіти / О. А. Дороніна, М. Р. Рязанов // Економіка і організація управління. – Вінниця, **2019**. – Вип. № 1 (33). – С. 15–20.

298. **Завидівська О. І.** Основи здоров'яорієнтованого управління : навч.-метод. посіб. / О. І. Завидівська ; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. Івана Боберського. – Львів : Простір-М, **2020**. – 274, [1] с.

299. **Кулагіна Т. В.** Управління інноваційним розвитком закладу освіти / Т. В. Кулагіна // Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Суми, **2019**. – Т. 2. – С. 17–19.

300. **Михальова К. Г.** Потенціал освіти в управлінні талантами організацій в умовах сучасних соціальних змін / К. Г. Михальова // Вісник

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Соціологія. – Харків, **2019**. – № 4 (43). – С. 61–73.

301. **Новікова І. Е.** Індикатори оцінювання інтелектуальної конкурентоспроможності університетів / І. Е. Новікова // Активізація технологічного трансферу у дослідницьких університетах: теорія та практика : монографія / І. Е. Новікова. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – С. 376–383.

302. **Новікова І. Е.** Методичні підходи до оцінювання та обліку інтелектуального продукту у дослідницьких університетах / І. Е. Новікова // *Там само*. – С. 383–399.

303. **Новікова І. Е.** Оцінка ефективності трансферу технологій у дослідницькому університеті / І. Е. Новікова // *Там само*. – С. 399–408.

304. **Новікова І. Е.** Розширення можливостей активізації інноваційної діяльності дослідницьких університетів на мережевій основі Enterprise Europe Network (EEN) / І. Е. Новікова // *Там само*. – С. 408–418.

305. **Новікова І. Е.** Українські реалії просування науково-прикладних академічних результатів на світові ринки крізь призму оцінки інноваційного середовища / І. Е. Новікова // *Там само*. – С. 349–362.

306. **Пшенична Л.** Академічна культура як чинник ефективного управління сучасним університетом / Л. Пшенична // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 270–288.

307. **Пшенична Л.** Від креативного студента до неординарного фахівця / Л. Пшенична, В. Мотречко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 9 (93). – С. 216–235.

308. **Сич Т.** Кількісний та якісний аналіз наукової продукції з методології досліджень проблем управління освітою / Т. Сич // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Педагогіка. – Тернопіль, **2019**. – № 2. – С. 169–176.

309. **Malygina I. V.** Features of the realization of state personnel policy in the education in Ukraine / I. V. Malygina // Public management. – Kiev, **2019**. – № 2 (17). – P. 170–185. ●

Досліджено особливості реалізації кадрової політики держави у сфері освіти як цілеспрямованої стратегічної діяльності держави, пов'язаної з плануванням та прогнозуванням формування професійного розвитку та раціонального використання кадрів у сфері освіти, визначенням цілей і пріоритетів кадрової діяльності та державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою. Аргументовано, що це також й складова стратегії держави з формування й раціонального використання кадрового потенціалу суспільства.

310. **Sulkowski L.** Fuzje uczelni : czy w szalenstwie jest metoda? / Lukasz Sulkowski. – Warszawa : PWN, **2017**. – 510 s.

311. **Vavrenyuk S. A.** Features of governmental regulation in the sphere of educational services of Ukraine / S. A. Vavrenyuk // Public management. – Kiev, **2019**. – № 2 (17). – P. 25–33.

Розкрито проблему державного регулювання вищої освіти України. Акцентовується увага на процесі євроінтеграції під час вибору особливостей та напрямів розвитку вищої освіти в країні.

312. **Vavrenyuk S. A.** Internal risks of the contemporary state of higher education in Ukraine / S. A. Vavrenyuk // Public management. – Kiev, **2018**. – № 5 (15). – P. 64–74.

Розглянуто проблему управління внутрішніми ризиками, які впливають на українські навчальні заклади. Проаналізовано існуючі внутрішні виклики та ризики в системі вищої освіти України. Розкрито сутність кластерного підходу, який на сьогодні є доволі ефективним засобом подолання проблем економічного механізму державного управління в системі реформування та розвитку вищої освіти. Визначено, що однією з найбільш складних і важливих проблем внутрішніх ризиків виступає кадровий ризик.

Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії

313. **Булкін І. О.** Пріоритети фінансування науково-технічної діяльності в Україні з боку підприємницького сектору. Ч. 1 / І. О. Булкін // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 2 (108). – С. 64–95.

314. **Доступ** за кошти бюджету до Scopus та WoS для українських вишів та наукових установ продовжено // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 4 (189). – С. 6.

315. **Захистити** освітян в умовах карантину // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 31 серп. (№ 33/34). – С. 4.

ЦК Профспілки працівники освіти і науки України спрямував звернення до Кабінету Міністрів України, голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України Сергія Бабака, т.в.о. міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета щодо необхідності забезпечення державою захисту педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників закладів освіти, які здійснюють і забезпечують освітній процес в умовах карантину.

316. **Коцурак О.** Про оплату праці працівників закладів освіти / О. Коцурак // Праця та зарплата. – Київ, **2020**. – 12 серп. (№ 30). – С. 8.

На посаду вчителя закладу середньої освіти за сумісництвом прийнято працівника, який має вчене звання та науковий ступінь і працює в закладі вищої освіти III–IV рівнів акредитації на посаді доцента. Який тарифний розряд установити такому працівнику під час роботи за сумісництвом на посаді вчителя?

317. **Різнічук О.** Про оплату праці працівників навчальних закладів та установ освіти / О. Різнічук // Праця та зарплата. – Київ, **2020**. – 25 лип. (№ 44). – С. 9.

318. **Смерницький Д. В.** Особливості бюджетного фінансування наукових досліджень і розробок на конкурсній основі: правове регулювання в Україні / Д. В. Смерницький, М. В. Тригубенко // Наука і правоохоронна. – Київ, **2019**. – № 1 (43). – С. 165–175.

**Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено в огляді
(монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали
конференцій тощо)**

Завидівська О. І. Основи здоров'яорієнтованого управління : навч.-метод. посіб. / О. І. Завидівська ; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. Івана Боберського. – Львів : Простір-М, **2020**. – 274, [1] с.

Кошманова Т. С. Розвиток педагогічної освіти у США : (1960–1998 рр.) / Т. С. Кошманова ; Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. – Львів : Світ, **1999**. – 487, [1] с.

Ліщитович Л. І. Ноосфера / Ліщитович Л. І. – Київ : Ліра-К, **2020**. – 307, [1] с. – (Серія "Реванш історії: креативна революція").

Майковська В. І. Інтерактивні технології навчання : (на прикладі дисципліни "Торговельне підприємництво") / В. І. Майковська ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, **2020**. – 95, [1] с.

Новікова І. Е. Активізація технологічного трансферу у дослідницьких університетах: теорія та практика : монографія / І. Е. Новікова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., **2019**. – 510, [1] с.

Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи = Education for the 21st century: challenges, problems, prospects : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту ім. А. С. Макаренка : [в 2 т.]. Т. 1 / М-во освіти і науки України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Сум. облдержадмін. [та ін.] ; [редкол.: А. А. Сбруєва (відп. ред.) та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, **2019**. – 211, [1] с.

Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи = Education for the 21st century: challenges, problems, prospects : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 жовт. 2019 р. : присвячено 95-тій річниці Сум. держ. ун-ту

ім. А. С. Макаренка : [в 2 т.]. Т. 2 / М-во освіти і науки України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Сум. облдержадмін. [та ін.] ; [редкол.: А. А. Сбруєва (відп. ред.) та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, **2019**. – 172, [1] с. : табл.

Sulkowski L. Fuzje uczelni : czy w szalenstwie jest metoda? / Lukasz Sulkowski. – Warszawa : PWN, **2017**. – 510 s.

Список видань, матеріали з яких уміщено в огляді

Актуальні питання іноземної філології. – Луцьк,

2018. – № 9.

Актуальні проблеми автоматизації та інформаційних технологій. –

Дніпро,

2019. – Т. 23.

Актуальні проблеми розвитку підприємницької діяльності в Україні. –

Київ,

2019. – Вип. 1 (19).

Безпека інформації. – Київ,

2019. – Т. 25, вип. 3.

Бібліотечний Меркурій. – Одеса,

2019. – Вип. 2 (22).

Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ,

2020. – № 3 (21).

Вища освіта України. – Київ,

2020. – № 2 (77).

Вища школа. – Київ,

2020. – № 4 (189).

Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків,

2020. – № 69.

Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

– Київ,

2019.

Біологія. – Вип. 3 (79).

Психологія. – Вип. 1 (10);

Вісник Криворізького національного університету. – Кривий Ріг,

2019. – Вип. 48.

Вісник Львівського університету / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів,

2018.

Серія геологічна. – Вип. 32;

Серія фізична. – Вип. 55.

Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. – Київ ; Херсон,

2019. – № 3 (43).

Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Соціологія. – Харків,

2019. – № 4 (43).

Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ

2019. – № 2.

Вісник Прикарпатського університету : філософські і психологічні науки. Психологія. – Івано-Франківськ,

2019. – Вип. 22.

Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Математичне моделювання. Інформаційні технології.

Автоматизовані системи управління. – Харків,

2019. – Вип. 41.

Голос України. – Київ,

2020. – 10 верес. (№ 165); 18 верес. (№ 172)

2000. – Київ,

2020. – 4–10 сент. (№ 29).

День. – Київ,

2020. – 4–5 верес. (№ 166/167); 11–12 верес. (№ 171/172)

Демографія та соціальна економіка. – Київ,

2019. – № 4 (38).

Економіка і організація управління. – Вінниця,

2019. – Вип. № 1 (33).

- Економіка і прогнозування. – Київ,
2019. – № 3.
- Економічний вісник університету. – Переяслав-Хмельницький,
2020. – Вип. 44.
- Економічний часопис Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки. – Луцьк,
2019. – № 3 (19).
- Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного
регулювання та якості. – Одеса,
2019. – Вип. 2 (15).
- Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного
університету. – Умань,
2020. – Вип. 1.
- Інвестиції: практика та досвід. – Київ,
2020. – № 1.
- Інтелектуальна власність в Україні. – Київ,
2020. – № 2.
- Інформаційний збірник для освітян. – Київ,
2020. – № 8.
- Історія в рідній школі. – Київ,
2020. – № 2 (222).
- Комунальне господарство міст. Економічні науки. – Харків,
2020. – Т. 2, вип. 155.
- Кримська світлиця. – Київ,
2020. – 24 лип. (№ 14); 11 верес. (№ 17).
- Культурологічний вісник. – Запоріжжя,
2019. – Вип. 39, т. 1.
- Мінералогічний збірник. – Львів,
2018. – № 68, вип. 2.
- Молодь і ринок. – Дрогобич,

- 2019.** – № 12 (179).
Музичне мистецтво і культура. – Одеса,
2018. – Вип. 27, кн. 2.
- Наука і оборона. – Київ,
2020. – № 1.
- Наука і правоохоронна. – Київ,
2019. – № 1 (43); № 3 (45).
- Наука та наукознавство. – Київ,
2020. – № 2 (108).
- Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький,
2020. – Вип. 7
- Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного
університету імені К. Д. Ушинського. – Одеса,
2020. – № 1 (130).
- Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені
Лесі Українки. Географічні науки. – Луцьк,
2019. – № 1 (385).
- Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія. – Ужгород,
2019. – Вип. 1 (41)
- Наукові записки з української історії. – Переяслав-Хмельницький,
2019. – Вип. 46.
- Наукові записки НаУКМА. – Київ,
2019.
Економічні науки. – Т. 4, вип. 1;
Історичні науки. – Т. 2;
Соціологія. – Т. 2;
Філософія та релігієзнавство. – Т. 3.
- Наукові записки Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка. Педагогіка. – Тернопіль,
2019. – № 2.

- Наше слово. – Варшава,
2020. – 16 серп. (№ 33).
- Педагогічна газета України. – Київ,
2020. – Лип.–серп. (№ 4).
- Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми,
2019. – № 8 (92); № 9 (93); № 10 (94).
2020. – № 1 (95).
- Питання прикладної математики і математичного моделювання. – Дніпро,
2019. – Вип. 19.
- Підприємництво, господарство і право. – Київ,
2020. – № 3 (289); № 5 (291).
- Правові горизонти. – Суми,
2019. – Вип. 18 (31).
- Праця та зарплата. – Київ,
2020. – 25 лип. (№44); 12 серп. (№ 30).
- Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків,
2019. – № 64, № 65;
2020. – № 66.
- Проблеми розвитку міського середовища. – Київ,
2020. – Вип. № 2 (25).
- Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – Одеса,
2020. – Т. 19, вип. 1 (44).
- Світ. – Київ,
2020. – Верес. (№ 33/34); Верес. (№ 35/36).
- Сенсорна електроніка і мікросистемні технології. – Одеса,
2019. – Т. 16, № 3.
- Сучасна освіта України. – Київ,
2020. – 31 серп. (№ 33/34); 7 верес. (№ 35); 14 верес. (№ 36);
21 верес. (№ 37).
- Східний світ. – Київ,

2019. – № 4.

Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка. –

Переяслав-Хмельницький,

2020. – Вип. 31.

Україна молода. – Київ,

2020. – 15 лип. (№ 63); 18 серп. (№ 76); 16 верес. (№ 88).

Український педагогічний журнал. – Київ,

2019. – № 4

Український соціологічний журнал. – Харків,

2018. – Вип. 19/20, № 1/2.

Университеты. Наука и просвещение. – Харьков,

2017. – № 1/2 (64/65);

2018. – № 1/2 (66/67);

2019. – № 1/2 (68/69).

Урядовий кур'єр. – Київ,

2020. – 10 верес. (№ 175); 18 верес. (№ 181).

Фізико-математична освіта. – Суми,

2019. – Вип. 4 (22).

Юридичний вісник України. – Київ,

2020. – 3–16 лип. (№ 26/27); 4–17 верес. (№ 35/36)

Annales Universitatis Mariae Curie-Sklodowska. Historia. – Lublin,

2016. – Vol. 71.

Public management. – Kiev,

2018. – № 5 (15);

2019. – № 1 (16); № 2 (17).